

A Fővárosi Ítéltábla ... jogtanácsos által képviselt felperes neve (címe) felperesnek a Herke és Szabó Ügyvédi Iroda (címe) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen 71.079.055 forint és járulékai megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2015. június 30. napján kelt 27.G.40.001/2015/13. számú ítélete ellen az alperes által 14. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 600.000 (hatszázezer) forint jogtanácsosi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy az állami adóhatóság külön felhívására, a felhívásban megjelölt módon és számlára fizessen meg az állam javára 2.500.000 (kétfmillió-ötszázezer) forint másodfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a peres felek 2010. március 18-án közvetítői megállapodást kötöttek, amelynek keretében az alperes azt vállalta, hogy a felperes részére pénzügyi szolgáltatási tevékenységének előmozdítása érdekében a megállapodásban és annak mellékleteiben foglaltak szerint szerződések, szolgáltatások közvetítését végzi. A szerződés 7. pontja szerint a közvetítőt szerződésszerű teljesítés esetén jutalék illeti meg, amelynek alapját és mértékét a felek részletesen szabályozták a megállapodás 10. számú mellékletében.

A peres felek 2011 januárjában a közvetítői megállapodásban rögzített közvetítői tevékenység hatékonyságának elősegítése és támogatása céljából eseti közvetítői célmegállapodást kötöttek, amelynek értelmében az alperes a felperes eseti utasításai alapján országos hatáskörű partner akvizíciós tevékenységet folytat a felperes lakossági jelzalog fedezetű hitelterméke közvetítésének volumennövekedése céljából. A megállapodás 3. pontja szerint a felperes az alperes részére számla ellenében 2011. január 31-ig 65.000.000 forint közvetítés szervezési átalány jutalék előleget fizet, amelynek elszámolása a 2010-ben megkötött közvetítői megállapodás alapján képződő közvetítői jutalék terhére történik akként, hogy a felperes az alperes által megszolgált jutalékból a megszolgált jutalékkal azonos összegben a megbízott részére fizetendő jutalék összegét csökkenti. Az 5. pont szerint az alperes a megállapodás aláírásával egyidejűleg tudomásul veszi és kötelezettséget vállal arra, hogy amennyiben a felperes az alperes által közvetített ügyletek havi jutalékának terhére a közvetítő szervezési átalánydíj jutalék előleget nem tudja maradéktalanul elszámolni, az így fennmaradó összeget egyösszegben legkésőbb 2010. (helyesen: 2012.) január 31-ig a felperes részére maradéktalanul köteles megfizetni.

2011. június 17-én a peres felek ismét eseti közvetítő célmegállapodást kötöttek a közvetítői tevékenység hatékonyságának elősegítése és támogatása érdekében a felperes részére lakossági jelzalog fedezetű hitelterméke közvetítésének kiemelt volumennövekedése céljából. A 3. pont

szerint ezen feladat ellátásának elősegítése érdekében a felperes az alperes részére számla ellenében 2011. július 4-ig 35.500.000 forint közvetítő szervezési átalány jutalék előleget folyósít. A 4. pont szerint a 3. pontban meghatározott közvetítő szervezési átalánydíj jutalék megbízott általi visszafizetése két részletben történik: az első részletet, 25.000.000 forintot 2010. (helyesen: 2012.) január 31-ig, míg a második részletet, 10.500.000 forintot 2012. március 30-ig köteles az alperes a felperes részére maradéktalanul visszafizetni. Az 5. pont kimondja, hogy amennyiben a 4. pontban meghatározott fizetési határidőkre az esedékes törlesztőrészeket az alperes nem tudja maradéktalanul megfizetni, úgy a felperes jogosult a közvetítői megállapodás alapján képződő közvetítői jutalék terhére a meg nem fizetett jutalék előleget elszámolni.

A felperes az eseti közvetítői célmegállapodások alapján 2011. február 7-én 65.000.000 forintot, 2011. július 6-án 35.500.000 forintot fizetett ki az alperesnek. Az alperes a közvetítői megállapodás alapján 29.420.945 forint jutalékra vált jogosulttá 2011. évre vonatkozóan.

A felperes a fizetési meghagyásból ellentmondás folytán perré alakult eljárásban benyújtott keresetében az alperest 71.079.055 forint, ebből 60.579.055 forint után 2012. február 1. napjától, 10.500.000 forint után 2012. március 31. napjától a kifizetés napjáig a Ptk. 301/A. §-a szerint meghatározott mértékű késedelmi kamat és perköltség megfizetésére kérte kötelezni.

Arra hivatkozott, hogy az alperes az eseti közvetítői célmegállapodások 5., illetve 4. pontja alapján köteles visszafizetni a megkapott 100.500.000 forintnak azt a részét, amelynek megfelelő mértékű jutalékot a közvetítői megállapodás alapján nem szolgáltat meg.

Az alperes az ellenkérelmében a felperes keresetének az elutasítását és perköltségben történő marasztalását kérte. Arra hivatkozott, hogy a szerződések alapján a felperes részére két eltérő tevékenységet végzett, ezért két jogcímen fizetett ellentételezést. Az egyik a közvetítői tevékenység volt a közvetítői megállapodás alapján, a másik a közvetítő szervezési tevékenység az eseti közvetítői célmegállapodás alapján. Erre tekintettel a felperes által kifizetett összeg részben jutalékelőleg, részben átalánydíj, amelyhez kapcsolódóan nincs az alperesnek visszafizetési kötelezettsége. Álláspontja szerint ellentétes értelmezés esetén a közvetítés szervezési tevékenysége ellenérték nélkül maradna. Utalt továbbá arra, hogy a felperes a részelszámolások alkalmával nem jelezte a jutalék visszafizetésére vonatkozó igényét, az általa kiállított, az elszámolást lezáró 0 forint összegű végszámláját befogadta, azzal szemben kifogást nem emelt.

A Fővárosi Törvényszék a 2015. június 30-án kelt 27.G.40.001/2015/13. számú ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 71.079.055 forintot, valamint ezen összegből 60.579.055 forint után 2012. február 1. napjától, 10.500.000 forint után 2012. március 31. napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7%-kal növelt összegével megegyező mértékű késedelmi kamatot, továbbá 3.832.372 forint perköltséget.

Határozata indokolása szerint a peres felek által kötött szerződések a Ptk. 474. § (1) bekezdésében szabályozott megbízási szerződéseknek minősülnek.

Az alperes védekezésére tekintettel az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a felek akaratnyilatkozata értelmében nem köteles a felperes keresetében megjelölt összeg visszafizetésére. Az alperes mindezt tanúkkal kívánta bizonyítani, a felperes az ellenbizonyítás körében ugyancsak tanúk meghallgatását kérte.

B. T., az alperes törvényes képviselőjének tanúvallomása szerint az eseti közvetítői célmegállapodások megkötésére a gazdasági válság és a pénzügyi közvetítőkre vonatkozó szabályok szigorodása miatt volt szükség. A kitűzött tervszámok teljesítése érdekében új közvetítőket kellett aktiválni, ami jelentős költséggel és kockázattal járt az alperesnek, ezért alakították ki azt a

konstrukciót, hogy az alperes akvizíciós tevékenységgel járó fix költségei mindenképpen megtérüljenek. A második célmegállapodás megkötésére azért került sor, mert a bankok jutalékot emeltek, ezért a felek jogviszonyát is az emelt összegű jutalékhoz kellett igazítani. Az így megállapított további összeg azonban már visszafizetendő volt akkor, ha nem sikerült kellő számú szerződéssel az annak megfelelő jutalékot elérni. Ezzel egyező tanúvallomást tett **K. Á.** is, aki a felperes képviselőjében írta alá mindkét célmegállapodást.

Sz. L. és **M. J.**, akik a felperes képviselőjében írták alá a célmegállapodásokat, egybehangzóan adták elő, hogy a csökkenő teljesítmény miatt kerestek valamilyen motiváló eszközt, ezért döntöttek úgy, hogy egy tervszám meghatározása mellett előre kifizetik a várt teljesítménynek megfelelő jutalékot. **Sz. L.** azt kérte a szerződést megfogalmazó jogászoktól, hogy az előre kifizetett díj visszakérhető legyen, ha nem nyújtják a várt teljesítményt.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a tanúvallomások az egyéb bizonyítékokkal együtt sem igazolják az alperes állítását. Az elsőfokú bíróság véleménye szerint a szerződések értelmezése körében a szavak általánosan elfogadott jelentése alapján a célmegállapodások felperes által hivatkozott pontjai egyértelműek, világosak és félreérthetetlenek. Az első célmegállapodás 5. pontja értelmében a fennmaradó összeget 2012. január 31-ig köteles visszafizetni az alperes, ha a közvetített ügyletek jutalékának terhére nem lehetett elszámolni a megfizetett átalánydíj jutalék előlegét. A második célmegállapodás 4. pontja értelmében az alperes az ott megjelölt határidőben és részletekben köteles visszafizetni az átalánydíj jutalék előlegét. A peres felek gazdálkodó szervezetek, hivatásszerűen kötnek hasonló szerződéseket, ezért ha nem az a szándékuk, hogy az összeg visszafizetésre kerüljön, akkor nem írnak alá ilyen szerződést.

A célmegállapodásokban az alperes meghatározott szolgáltatás nyújtását vállalta a felperes részére díjazás ellenében, a célmegállapodások a felek között már fennállt közvetítői megállapodáshoz kapcsolódtak. A közvetítői tevékenység hatékonyságának a növelése nemcsak a felperes érdeke, hanem az alperesé is, hiszen hatékonyabb közvetítés nagyobb jutalékot eredményez. A célmegállapodásban meghatározott szolgáltatás nem kizárólag a felperes érdekét szolgálta, ennek következtében a díjazás sem olyan, mintha csak a felperes érdekeinek kielégítését ellentételezné. A díjazás az, hogy az alperes előre bármilyen szolgáltatás nélkül hozzájut 65.000.000, illetve 35.500.000 forinthez, a pénzt használhatja és saját közvetítői hálózatát bővítheti vele, amivel maga is növekvő bevételhez jut. Erre tekintettel nem marad ellentételezés nélkül a közvetítő szervezői tevékenysége.

Az elfogulatlan tanúnak nem tekinthető **K. Á.** tanúvallomása önmagában nem teszi kétségesé a szerződés teljesen egyértelmű előírásait, amit **Sz. L.** tanúvallomása is alátámasztott. A közvetítői tevékenység ösztönzése ezen két tanú vallomása alapján is történhetett volna, azonban a felek nem így rendelkeztek a szerződésben. Ezért nincs jelentősége annak sem, hogy miért átalánydíj jutalék előleg a díjazás elnevezése, mert akármi is az elnevezés, a szerződésből eredő jogokat és kötelezettségeket nem az elnevezésből levezetett, általános jellegű következtetésekből kell meghatározni, hanem a szerződés konkrét előírásaiból. Az alperes értelmezése azért sem megalapozott, mert saját törvényes képviselőinek és **K. Á.**-nak a tanúvallomása szerint is a második célmegállapodás alapján kapott összeget vissza kell fizetni, ha nem sikerül elszámolni a jutalékok terhére, holott a két célmegállapodás lényegében egyező előírásokat tartalmaz, mert mindkettőben a közvetítői megállapodásban rögzített közvetítői tevékenység hatékonyságának elősegítése és támogatása volt a szerződések célja, és mindkettőben közvetítői akvizíciós tevékenység ellátását vállalta az alperes, amiért átalánydíj jutalék előlegét kapott. Amennyiben a második célmegállapodást még az alperes törvényes képviselője sem úgy értelmezi, hogy a megkapott összeget mindenképpen megtarthatja, akkor lényegét tekintve azonos előírások alapján az első célmegállapodás sem értelmezhető úgy. Az alperes álláspontjának elfogadása esetén a második célmegállapodásnál díjazás nélkül maradna a közvetítő szervezői tevékenysége, holott állítása szerint a megállapodás alapján díjazásra jogosult. Annak, hogy a felperes nem küldte vissza a 0

forint összegű számlát, bizonyító ereje nincs. Annak sincs jelentősége, hogy a felperes a könyveiben miként tartja nyilván a követelést, ezért az alperesnek az ezzel kapcsolatban indítványozott bizonyítását az elsőfokú bíróság mellőzte. Nem vette továbbá figyelembe az alperesnek a tárgyalás berekesztése után előterjesztett beadványában foglaltakat sem.

Megjegyezte az elsőfokú bíróság, hogy a felperes által csatolt okiratokból megállapíthatóan az alperes teljesítésére részben a második célmegállapodás 2011 júniusi megkötése előtt került sor. A korábbi teljesítések alapján járó jutalék az első célmegállapodás 4. pontja alapján a 65.000.000 forintból kell, hogy levonásra kerüljön. A 2011. június 17-e utáni teljesítések alapján járó jutalék nem éri el a második célmegállapodás alapján fizetett 35.500.000 forintot, ezért még az alperesi ügyvezető nyilatkozatát elfogadva is visszajárna az így fennmaradt különbözet a felperesnek.

Az alperes a keresetösszegezését nem vitatta, ezért az elsőfokú bíróság a keresettel egyezően marasztalta az alperest.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben kérte elsődlegesen annak megváltoztatásával a felperes keresetének az elutasítását és perköltségben marasztalását; másodlagosan a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított tényállás részben iratellenes, az abból levont jogi következtetés jogszabálysértő, mert az elsőfokú bíróság tévesen helyezkedett arra a jogi álláspontra, hogy a felperes követelését maradéktalanul meg kell fizetnie. Álláspontját az elsőfokú eljárásban előterjesztett ellenkérelemben, illetve előkészítő iratban részletesen kifejtette, amit kért a fellebbezés indokolásaként is figyelembe venni.

A másodfokú eljárásban fellebbezése részletes indokolásában arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás részben feltáratlan maradt, iratellenes, okszerűtlen, illetve logikai ellentmondásokat tartalmaz.

Hangsúlyozta, hogy a jogalkotó a megbízási díjjal kapcsolatban a visszterhesség mellett állított fel vélelmet, azaz ha a Ptk. 478. § (1) bekezdésében meghatározott kivételes eset nem áll fenn, akkor a megbízó díjfizetési kötelezettségét meg kell állapítani. A perben nem merült fel olyan körülmény, és a felperes maga sem állította azt, hogy a felperes részéről új igényként jelentkező közvetítő szervezési tevékenységet ingyenesen vállalta volna. Ezzel szemben az új igény indokolta a célmegállapodások megkötését, amelynek ellentételezéseként fizetendő közvetítő szervezési díj vonatkozásában átalány-jellegű díjazásban állapodtak meg. Nem ok nélkül jelenik meg a szerződésben következetesen az átalánydíj megjelölés, nem történt elírás, szándékosan nevesítették a felek az ellentételezést ilyen módon. Az a körülmény, hogy az elsőfokú bíróság ennek nem tulajdonított jelentőséget, szükségképpen az ítélet iratellenességét és ebből adódóan megalapozatlanságát is eredményezi.

Az elsőfokú bíróságnak az ítélete indokolásában kifejtett álláspontja alapján is meg kellett volna állapítania az alperesnek az elvégzett tevékenysége után megillető díjazást, mivel díj akkor is jár, ha nem lehet feltenni, hogy a rábízott ügy ellátására ingyenesen vállalkozott (BH2001. 387.).

A felek közötti számlázás jelentősége abban állt, hogy a felperes egyetlen rész-elszámolás alkalmával sem jelezte a jutalék visszafizetésére vonatkozó igényét, továbbá az elszámolás lezárásaként kiállított 0 forint összegű végszámlát a felperes befogadta, azt könyvelésébe beállította. Erre tekintettel indítványozta és változtatlanul fenntartva indítványozza, hogy az ítélet hívja fel a felperest annak hitelt érdemlő igazolására, hogy a peresített követelést a könyveiben miként tartja nyilván.

Kiemelt jelentősége van **B. T.** ügyvezető és **K. Á. ...** partnerkapcsolatért felelős főosztályvezető vállomásainak, mert egyező nyilatkozatot tettek arra, ahogy a kitűzött tervszámok teljesítése érdekében új közvetítőket kellett akvizálni, ami jelentős költséggel és kockázatokkal járt az alperes

részére. Ezért alkalmaztak átalánydíjas konstrukciót, amelyben az alperes akvizíciós tevékenységgel járó költségei mindenképpen megtérültek.

Sz. L. tanúvallomása az ügy elbírálása szempontjából irreleváns, mert nem vett részt a szerződéskötést megelőző tárgyalásokon, nincs tisztában az akvizíció fogalmával, sem az átalány jelentésével, és nem tudott választ adni arra a kérdésre sem, hogy mi volt az ellentételezése az akvizíciós tevékenységnek.

M. J. tanú vallomásából is megállapítható, hogy ő sem vett részt a szerződéskötést megelőző egyeztető tárgyalásokon, ezen kívül nem tekinthető elfogulatlan tanúnak, mert a konkurencia tulajdonosaként érdekelt az alperesi cég ellehetetlenítésében. **M. J.**-nak az előleggel kapcsolatos állításait **K. Á.** egyértelműen cáfolta a 2015. június 17-én tartott tárgyaláson tett tanúvallomásában.

M. J.-nak az akvizíciós tevékenység ingyenességével kapcsolatos állításait egyértelműen cáfolja a szerződés szövege, **B. T.** és **K. Á.** tanúvallomása is.

A szerződést a felek akaratnyilatkozatának egyezősége hozza létre, ezért álláspontja szerint abban az esetben is a felek tényleges szerződéskötési akaratára mérhető a jogviszony értelmezésekor, ha a szerződésszerkesztő jogászok nem fogalmaznak egyértelműen, de a szerződéskötést megelőző tárgyalásokat lefolytató, és a szerződéseket ténylegesen aláíró személyek egybehangzóan nyilatkoznak a szerződési akaratuk tartalmáról és terjedelméről.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte, hivatkozva az elsőfokú eljárásban előadottakra.

Az alperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és megalapozott jogi indokolással marasztalta az alperest.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletében szereplő jogi indokolással teljes egészében egyetért, kizárólag az alperes fellebbezésére tekintettel az alábbiakat emeli ki:

A peres felek által 2010. március 18-án kötött közvetítői megállapodás a 2011. január 28-án aláírt eseti közvetítői célmegállapodás és a 2011. június 17-én aláírt eseti közvetítői célmegállapodás - a peres felek közötti elszámolás tekintetében is - egymással összefüggnek, az utóbb kötött két eseti közvetítői célmegállapodás a közvetítői megállapodás hatékonyságának elősegítését szolgálta, amit a megállapodások tartalma, **Sz. L.**, **B. T.**, **K. Á.** és **M. J.** tanúk vallomása is alátámasztott.

Az elsőfokú bíróság a szerződések tartalmát jól értelmezte, a szerződések rendelkezései egyértelműek.

A szerződések konstrukciójából is következően az alperes a saját teljesítése érdekében végezte az akvizíciós tevékenységet és nem a felperes részére, ezért amennyiben ennek bármilyen költsége felmerült, azt az alperes köteles viselni, mivel minél többen dolgoznak az alperes részére, az alperes annál magasabb összegű jutalékot kap a felperestől a megkötött szerződések alapján.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az „átalányjutalék előleg” szóhasználat azt jelenti, hogy a felperes a szerződéskötéskor feltételezte, hogy az alperes részére így átadott összeg el fogja érni, mint elérendő célt, az előre kalkulált tervszám alapján az előleg teljes összegét. A szerződések szövege és az egész konstrukció azt támasztja alá, hogy a célmegállapodásban szereplő összegekkel a felek el kívántak számolni.

A peresített követelésnek a felperes könyveiben történő nyilvántartása a perbeli jogvita

szempontjából irreleváns, ezért az alperes által a fellebbezésben ismét előterjesztett bizonyítási indítványt a Fővárosi Ítéltábla mellőzte. Azoknak a körülményeknek, hogy a felperes a részszámlák alkalmával nem jelezte a jutalék visszafizetésére vonatkozó igényét és a 0 forint összegű végszámlát befogadta, a könyvelésébe beállította, ugyancsak nincs jelentősége, mert a felek közötti szerződéses konstrukcióból az következik, hogy a felek az alperes részére kifizetett összeggel a felperesi teljesítés függvényében el kívántak számolni. Ezt támasztja alá az is, hogy a teljesítési igazolásokon az előleg terhére elszámolandó számla kiállítását kérte a felperes az alperestől.

Az elsőfokú bíróság a tanúvallomásokat is jól értékelte. **Sz. L.** tanúvallomása az ügy elbírálása szempontjából nem irreleváns, **M. J.** tanúnak az alperes által a fellebbezésében hivatkozott elfogultságát semmivel nem támasztotta alá.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján - annak helytálló indokaira tekintettel - helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kell a felperesnek a másodfokú eljárásban felmerült költségét megfizetnie. A Fővárosi Ítéltábla a jogtanácsosi munkadíj mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (4), (5) és (6) bekezdései alapján mérlegeléssel, a ténylegesen kifejtett ügyvédi munkára tekintettel határozta meg.

Az alperes fellebbezésének eredménytelenségére és illetékfeljegyzési jogára tekintettel kell megfizetnie az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű fellebbezési illetéket az államnak, az állami adóhatóság külön felhívására, a felhívásban megjelölt módon és számlára, a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

Budapest, 2016. február 3.

. Koday Zsuzsanna s.k.
a tanács elnöke

. Kurucz Zsuzsanna s.k.
előadó bíró

. Pusztai Anita s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: